

2025. gada 16. jūnijā SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” ir saņēmusi Enerģētikas un vides aģentūras vēstuli Nr. 10.4/1092/2025-N ar lūgumu izvērtēt un attiecīgi sniegt papildu informāciju un vērtējumu atbilstoši EVA norādījumiem jautājumiem, saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta otro un trešo daļu. Ņemot vērā EVA saņemto vēstuli Nr. 10.4/1092/2025-N ietekmes uz vidinovērtējuma (IVN) ziņojumā ir veikti šādi precizējumi (labojumi [zilā krāsā](#)):

1. Atbilstoši EVA norādījumiem (*Ziņojums papildināms ar skaidrojumu vai informāciju, kas apliecinātu atradņu “Jaunšķelti” un “Lejasbrīvnieki” aizbēršanu pēc to izstrādes; kā arī Atbilstoši Ziņojuma 8. pielikuma 14. punktā norādītajam Ziņojumā nav norādīts, ka Paredzētā darbība tiks uzsākta pēc “Ciņi” un “Lieldimdas” rekultivācijas pabeigšanas, bet gan tikai pēc “Vēveri” rekultivācijas pabeigšanas. Savukārt pašā Ziņojumā nav norādīta informācija par derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanu atradnē “Vēveri 2” pēc rekultivācijas darbu pabeigšanas atradnē “Vēveri”. Dienests vērš uzmanību uz minēto pretrunu.*) [veikti labojumi IVN ziņojuma levida tekstā.](#)

Levads

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) objekts ir derīgo izrakteņu (smilts) ieguve smilts atradnē “Vēveri 2”, nekustamā īpašuma “Vēveri” (kadastra Nr. 8096 007 0005) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 8096 007 0005, Stopiņu pagastā, Ropažu novadā (turpmāk – Darbības vieta) Zemes vienības platība ir 14,8 ha, bet ieguvei paredzētā platība ir 9,945 ha. Paredzētās darbības ierosinātājs ir SIA “VĒVERI RSGA”, reģistrācijas Nr. 42103101056, juridiskā adrese: Mārupes iela 4, Rīga, LV – 1002.

2022. gadā pēc SIA “Geolite” veiktās ģeoloģiskās izpētes atradnei tika noteikti krājumi. Pēc izpētes rezultātiem limita laukums atradnei “Vēveri 2” ir noteikts 99,45 tūkst. m² platībā, kurā tika aprēķināti derīgo izrakteņu krājumi 1469,97 tūkst. m³ smilts apjomā A kategorijā.

Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde 2023. gada 8. jūnijā pēc sākotnējā izvērtējuma Nr. AP23SI0247 veikšanas pieņēma lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu SIA “VĒVERI RSGA” ierosinātajai darbībai. 2024. gada 11. jūnijā VPVB izsniedza programmu Nr. 5-03/25/2024 ietekmes uz vidi novērtējumam (skat. 1. pielikumu).

Paredzētā darbība plānota Ropažu novada Stopiņu pagastā ziemeļrietumos no Rumbulas ciema, blakus vietējas nozīmes ceļam Kaudzīšu iela, aptuveni 800 m attālumā no Rīgas valstspilsētas robežas. Atradnes teritorijai tuvākās dzīvojamās mājas atrodas aptuveni 60 – 100 m attālumā no atradnes robežas. Saskaņā ar VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC) Zemes dziļu informācijas sistēmā pieejamo informāciju, atradne “Vēveri 2” (turpmāk tekstā – atradne) atrodas teritorijā, kurā jau šobrīd intensīvi tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs. [Derīgo izrakteņu ieguve citās atradnēs tika ņemta vērā, vērtējot kumulatīvās ietekmes \(trokšņi, gaiss, hidroģeoloģija\).](#) LVĢMC fondos tika atlasīti [Derīgo izrakteņu ieguves](#)

projekti atradnēm, kuras atrodas tuvumā. Tika izmantota informācija par ieguves veidiem, tehnikas vienībām, plānoto rekultivācijas veidu u.c. informācija. Vērtējot dažādus aspektus, tika vērtētas dažādas situācijas saistībā ar blakus esošo atradņu izstrādes scenārijiem, tomēr, ņemot vērā paredzētās darbības ierosinātāja pārziņā esošās derīgo izrakteņu atradnes, kā pamata scenārijs tika pieņemts, ka ieguve atradnē "Vēveri 2" - tiks uzsākta pēc ieguves un rekultivācijas pabeigšanas atradnēs "Ciņi", "Lioldimdas" un "Vēveri". Tomēr jāatzīmē, ka trokšņa un gaisa piesārņojuma aprēķini (skat. 3.4. un 3.5. nodaļas) veikti scenārijam, kurā atradnes "Ciņi" un "Lioldimdas" ir rekultivētas, bet ieguves darbi vienlaikus notiek atradnē "Vēveri 2" un arī atradnēs "Jaunramuti", "Getliņu iela 26" un "Vēveri". Šis scenārijs no kumulatīvo ietekmju viedokļa attiecībā uz trokšņa un gaisa piesārņojumu raksturo sliktāko iespējamo situāciju, jo paralēli plānotajai darbībai tiek izstrādātas vēl 3 atradnes tiešā tuvumā.

Paredzētās darbības teritorija atrodas sadzīves atkritumu poligona "Getliņi" tuvumā (zemes vienības kadastra apzīmējums 8096 009 0069), kur atrodas arī reģistrēta piesārņota vieta un kur tiek veikts gruntsūdeņu monitorings, kurš tika ņemts vērā vērtējot hidroloģiskos apstākļus.

Atbilstoši spēkā esošā Ropažu novada Stopiņu pagasta teritorijas plānojuma (turpmāk – Teritorijas plānojums) kartei "Ropažu novada Stopiņu pagasta teritorijas funkcionālā zonējuma karte", Darbības vietā ir noteikta Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) funkcionālā zona, kurā derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta un noteikta kā viena no galvenajiem zemes izmantošanas veidiem. Paredzētās darbības teritorija robežojas ar citām rūpnieciskās apbūves teritorijām.

IVN ziņojumu ir izstrādājusi SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", iesaistot dažādu nozaru ekspertus. Ziņojumā sniegta detalizēta informācija par paredzēto darbību, alternatīvajiem risinājumiem, kā arī informācija par esošo vides stāvokli un dabas vērtībām paredzētās darbības teritorijā un tās apkārtnē. Saskaņā ar VPVB izdotās programmas nosacījumiem, ziņojumā sniegta informācija par sagaidāmajām ietekmēm, sniegti priekšlikumi ietekmju mazināšanai vai novēršanai, kā arī turpmākai uzraudzībai.

2. Atbilstoši Valsts vides dienesta norādījumiem (*Papildus norādām, ka ar Dienesta 03.06.2024. lēmumu AP24VL0328 Ziņojumā norādītā B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja Nr. RI18IB0021 ir atcelta.*), **ir veikti labojumi 1.1. nodaļā (15. lpp)**

Zemes vienības ziemeļu daļu šķērso grants seguma ceļš, kas savieno Kaudzīšu ielu un ziemeļaustrumos esošo nekustamo īpašumu "Ciņi" (kad. apz. 80960070121). Paredzētās darbības teritorijas zemes vienība dienvidaustrumos robežas teritoriju, kur atrodas sadzīves atkritumu poligons "Getliņi" (kad. apzīm. 80960090152). 2024. gadā tika pabeigta SIA "RSGA" apkalpojošā ceļa izbūve, kas tieši robežojas ar paredzētās darbības teritoriju dienvidaustrumos (skat. 2.5. nodaļu).

Saskaņā ar Valsts vides dienesta Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā pieejamo informāciju, tuvākās piesārņotās vietas atrodas Kaudzīšu ielā 57, un tās saistītas ar pazemes ūdens un grunts piesārņojumu (1.4. attēlā apzīmētas kā “3333”). Tāpat par piesārņotu vietu noteikts sadzīves atkritumu poligons (apzīmējums “80968/1404”). Turklāt blakus esošajā zemes vienībā (80960090144) identificētas vēl divas piesārņotas vietas (ar nosaukumu “3333”), kas saistītas ar atkritumu poligona klātbūtni (skat. 1.4. attēlu)¹.

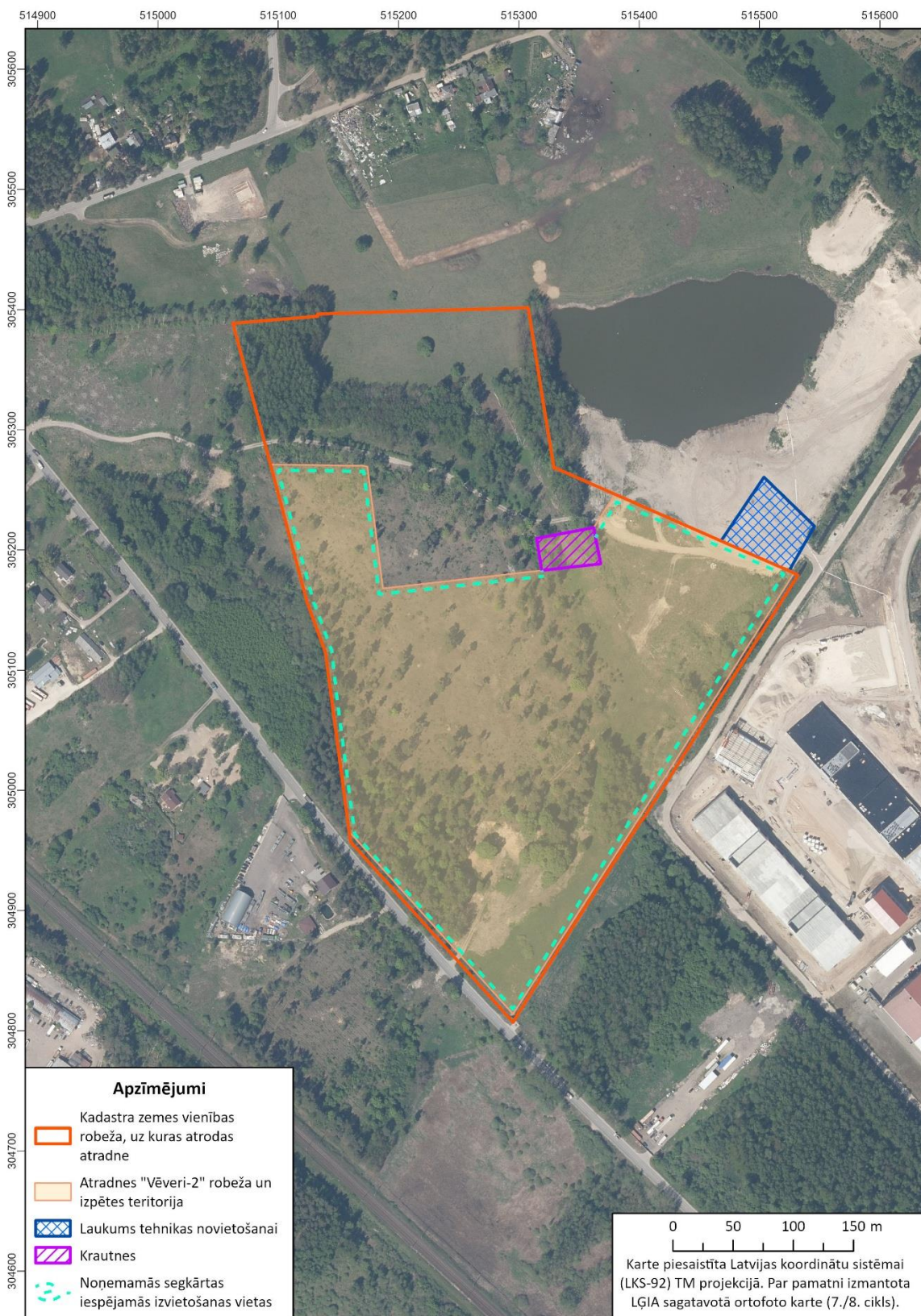
Paredzētās uzņēmumi, kuriem VVD ir izsniedzis piesārņojošās darbības atļaujas (skat. 1.4. attēlu). Sadzīves atkritumu poligonam “Getliņi” izsniegta A piesārņojošās darbības atļauja Nr. RI10IA00002². Aptuveni 550 – 700 m uz dienvidaustrumiem no paredzētās atradnes atrodas 2 uzņēmumi, kuriem izsniegtas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas. SIA “NIKA MI” nodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanas darbībām. Kaudzīšu ielā 59 (zemes vienībā ar kadastra Nr. 8096 009 0058) atrodas tehnoloģiskajā laukums, kur tiek veikta atkritumu savākšana, pārkraušana, uzglabāšana, šķirošana, drupināšana, sijāšana, šķeldošana un otrreiz izmantojamo materiālu uzglabāšana (B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. AP22IB0011). [Līdz 2024. gada 3. jūnijam Kaudzīšu ielā 74 \(kadastra Nr.8096 009 0024\) un Kaudzīšu ielā 76 \(kadastra Nr.8096 009 0015\) tika veikta nebīstamu būvniecības atkritumu šķirošana, liela izmēra atkritumu šķirošana, bioloģiski noārdāmu atkritumu un dažādu nebīstamo atkritumu pieņemšana un pārkraušana šķirošanas stacijā \(B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. RI18IB0021; atcelta 03.06.2024. ar VVD lēmumu AP24VL0328\).](#) Vairāk nekā 1 km attālumā uz ziemeļiem no paredzētās atradnes teritorijas atrodas SIA „CONSOLIS LATVIJA”, kas nodarbojas dzelzsbetona konstrukciju ražošanu (B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr. RI12IB0089).

3. Atbilstoši VVD norādījumiem (No 2.1. attēla izriet, ka segkārtu paredzēts izvietot nekustamā īpašuma “Vēveri” Z daļā, kur atbilstoši valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” Zemes dzīļu informācijas sistēmai atrodas smilts atradne “Vēveri”. Ņemot vērā, ka tā ar Paredzētās darbības vietu ir divas dažādas derīgo izrakteņu ieguves vietas, materiāla izvietošana atradnē “Vēveri” ir pieļaujama tikai pēc tās rekultivācijas pabeigšanas) ir veikti labojumi 2.1. nodaļā, pievienojot labotu 2.1. attēlu.

¹ Valsts vides dienests. Piesārņoto un potenciāli piesārņoto Vietu Pārvaldības Sistēma (PVPS). Sk. 10.12.2024. Pieejams <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map>

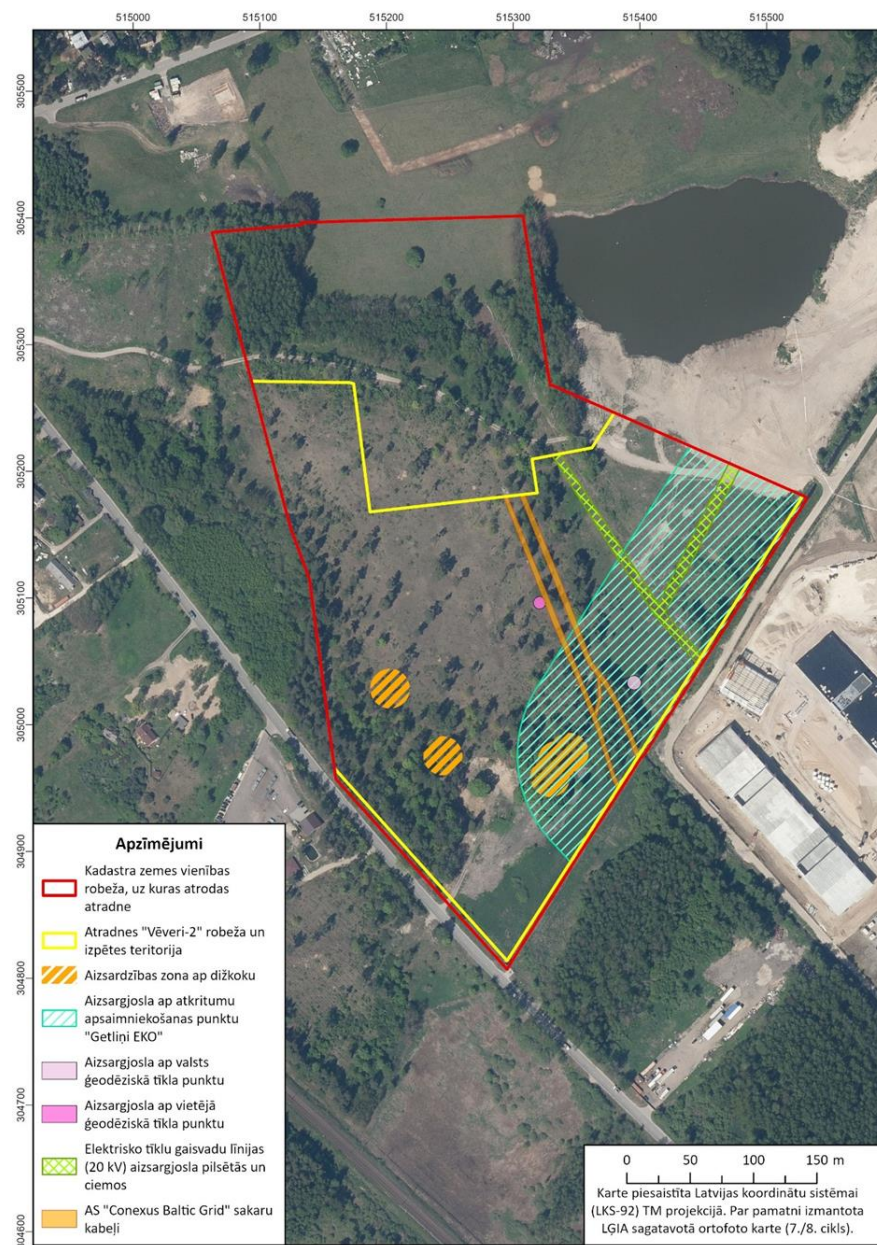
²

https://registri.vvd.gov.lv/filedownload?tabula=Document&id=389302&filename=RI10IA0002_precizeta_17.01.2024..pdf

2.1. attēls. Nepieciešamās infrastruktūras izvietojums

4. Atbilstoši VVD norādījumiem (*Nemot vērā, ka koks par dižkoku ir atzīstams tad, kas tas ir sasniedzis iepriekš minētajos noteikumos norādīto apkārtmēru Dienests norāda, ka Ziņojuma 1.7. attēlā "Aizsargjoslas paredzētās darbības teritorijā" nav attēlotas visu aizsargājamo koku aizsargjoslas.*) **ir veikti labojumi 1.7. attēlā (pievienots jauns attēls 1.7. attēls)**

1.7. attēls. Aizsargjoslas paredzētās darbības teritorijā

5. Atbilstoši VVD komentāriem (*Ziņojumam jāpievieno minētais hidroģeologa 2024. gada 11. oktobra atzinums. Ņemot vērā, ka Darbības vietu var skart SAP "Getliņi" piesārņojums, Ziņojums jāpapildina ar informāciju par veicamām darbībām piesārņojuma identificēšanai, iespējamām rīcībām piesārņojuma izplatības samazināšanai un/vai Paredzētās darbības ierobežošanai, kā arī derīgā materiāla kontrolei*) [IVN ziņojuma 10. pielikumā ir pievienots hidroģeologa atzinums un ir papildināta IVN ziņojuma 8. nodaļa](#)

8. NOSACĪJUMI TURPMĀKAI PAREDZĒTĀS DARBĪBAS UZRAUDZĪBAI

Sugu un biotopu eksperts iesaka veikt silpuresnes indivīdu pārstādīšanas sekmju monitoringu, uzskaitot izdzīvojušos eksemplārus vienu gadu, un 5 gadus pēc pārstādīšanas un informāciju par rezultātiem iesniedzot Dabas aizsardzības pārvaldē, lai varētu izvērtēt šādu pasākumu lietderību.

Tā kā atradnes teritorijas austrumu daļa var skart sadzīves atkritumu poligona "Getliņi" gruntsūdeņu piesārņojuma areālu, tika izvirzīts nosacījums, ieguves platību sadalīt vairākos laukumos un veikt aizbēršanu secīgi pa joslām vai laukumiem pēc to izstrādes. Tomēr, iespējamā piesārņojuma kontrolei, paredzētās darbībās ierosinātājs, pirms derīgo izrakteņu ieguves, paredz ierīkot divus monitoringa urbumus atradnes malā, kura piekļaujas sadzīves atkritumu poligonam "Getliņi", urbumus ierīkojot vienu smilts slāņa augšdaļā un otru smilts slāņa apakšdaļā. Minimālais rādītāju spektrs atkritumu poligona filtrāta piejaukuma identifikācijai - hlorīdi, ŅSP, kopējais slāpekļs. Precīza urbumu vieta, analizējamo parametru klāsts un to noteikšanas biežums ir jāsaskaņo ar Valsts vides dienestu.

[2002. gada 12. marta Ministru kabineta noteikumu Nr. 118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 26.1. punktā ir noteikts, ja piesārņojuma līmenis ir pārsniedzis mērķlieluma un robežlieluma vidējo aritmētisko vērtību \(skat MK noteikumu 10. pielikumu\), šajā teritorijā jāveic pasākumi, lai precizētu piesārņojuma areāla robežas un novērtētu, vai piesārņojums nerada risku cilvēku veselībai un videi, kā arī novērstu turpmāku pazemes ūdeņu piesārņošanu. Tā kā ir zināms, ka blakus atrodas piesārņota vieta "Getliņi" \(1.1. nodaļu un 1.4. attēlu\) un ir izpētīts, ka gruntsūdens plūsmas virziens no piesārņotās vietas, piesārņojuma areāla izpētes programma "Vēveri- 2" atradnes teritorijā tiks sastādīta, pieaicinot sadzīves atkritumu poligona "Getliņi" apsaimniekotājus un saskaņojot ar Valsts vides dienestu. Tāpat izpētes rezultāti un turpmākās rīcības tiks saskaņotas ar Valsts vides dienestu un piesārņotās vietas "Getliņi" apsaimniekotājiem.](#)

Savukārt, ja piesārņojuma līmenis pārsniedz robežlielumu, tad, atbilstoši likumdošanā noteiktajam, ņemot vērā ģeoloģiskos, hidroģeoloģiskos, hidrodinamiskos apstākļus un antropogēnās iedarbības radīto slodzi attiecīgajā teritorijā, [tiks novērtēts](#), vai vides sanācija ir nepieciešama un [tehniski iespējama bez tādu pasākumu īstenošanas, kuri paaugstinātu apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi, kā arī novērtē, vai pasākumiem piesārņoto pazemes ūdeņu vietu sanācijai un kontrolei nav nesamērīgi augstas izmaksas.](#) Arī šajā posmā par sanācijas nepieciešamību tiks lemts kopā ar Valsts vides dienestu un sadzīves atkritumu

poligona "Getliņi" apsaimniekotājiem, jo piesārņojuma virziens ir no šī uzņēmuma teritorijas un ir zināms, ka tur atrodas reģistrēta piesārņota vieta.